

Dosarul nr. 2ra-1024/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Central (jud. A. Braga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cargoexpres - TIR” și Anatolie Botnaru, reprezentați de avocatul Victor Panțîru

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „MAIB - Leasing” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cargoexpres - TIR” și Anatolie Botnaru cu privire la revendicarea autoturismului, încasarea ratelor de leasing și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cargoexpres - TIR” și Anatolie Botnaru și menținută hotărârea din 3 august 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Central, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 4 ianuarie 2017, SA „MAIB - Leasing” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Cargoexpres - TIR” și Anatolie Botnaru cu privire la revendicarea autoturismului, încasarea datoriei restante, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că potrivit contractului de leasing financiar nr. FL3-2937 din 11 august 2014 și a actului de predare primire din 22 august 2014, SA „MAIB - Leasing” în calitate de locator a transmis în posesie și folosință temporară către SRL „Cargoexpres - TIR” în calitate de locator automobilul de marca Mercedes GLK220 CDI4 MATIC, XXXXX înregistrat cu număr de înmatriculare XXXXX.

Executarea corespunzătoare de către SRL „Cargoexpres - TIR” a obligațiilor asumate prin contractul de leasing financiar FL3-2937 din 11 august 2014 a fost asigurată cu fidejusiunea lui Anatolie Botnaru, confirmată prin contractul de

fidejusiune nr. FL3-2937 G din 11 august 2014, potrivit căruia fidejutorul răspunde în mod solidar pentru obligațiile de plată asumate de către locatar.

Având în vedere prevederile art. 13 alin. (2) lit. f) din Legea cu privire la leasing nr. 59 din 28 aprilie 2005 și subpunctului 1.3 al punctului 1 din contractul de leasing, locatarul (pârâtul) și-a asumat obligațiunea să achite lunar în folosul SA „MAIB - Leasing” ratele de leasing, câte 793,70 de euro, conform graficului de achitare a plăților care este parte integrantă a contractului.

A remarcat că din cauza executării necorespunzătoare a obligațiilor contractuale, pârâtul a acumulat datorii în sumă de 2715,66 de euro la plata leasing și ca urmare, la 19 septembrie 2016, SA „MAIB - Leasing” i-a înaintat notificarea prealabilă nr. 23043, prin care i-a acordat un termen de grație de 14 zile, pentru achitarea datoriei restante.

Pârâtul, deși a recepționat notificarea la 22 septembrie 2016, însă s-a conformat doar parțial acestei notificări și la 24 noiembrie 2016, a achitat doar 925,93 de euro din datoria restantă de 2715,66 de euro.

Drept urmare, în legătură cu executarea necorespunzătoare a contractului de leasing de către pârât, SA „MAIB - Leasing” cu scopul soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, prin notificarea nr. 23192 din 9 noiembrie 2016 a reziliat contractul de leasing în mod unilateral și a solicitat pârâtului ca în termen de 14 zile din data recepționării notificării să achite datoria restantă, iar în termen de 10 zile din data recepționării notificării să restituie benevol obiectul contractului de leasing.

A menționat că potrivit avizului de recepție, SRL „Cargoexpres - TIR” a recepționat această notificare la 14 noiembrie 2016 și s-a conformat doar parțial notificării din 9 noiembrie 2016, achitând la 24 noiembrie 2016 suma de 925,93 de euro și la 26 decembrie 2016 – 1656,41 de euro, automobilul nefiind restituit.

A mai notat că notificarea nr. 23192 din 9 noiembrie 2016 a fost expediată și în adresa fidejutorului care nu a ridicat-o de la oficiul poștal.

Cu referire la prevederile pct. 1.4. din contractul de leasing menționat și conform graficului de achitare a plăților care este parte integrantă a contractului de leasing, data achitării plăților de leasing este stabilită pentru ziua de 30 a fiecărei luni, iar în luna februarie, după caz - data de 28 sau 29.

Reieșind din prevederile pct. 10.1.3. din contractul de leasing nr. FL3-2937 din 11 august 2014 și art. 10 alin. (2), 17 alin. (2) lit. c) din Legea cu privire la leasing nr. 59 din 28 aprilie 2005, a menționat că la data rezilierii contractului (9 noiembrie 2016), pârâtul era în întârziere la plata de leasing cu 5 luni.

Prin notificarea din 9 noiembrie 2016, pârâtul a fost preîntâmpinat despre consecințele nerespectării obligațiilor contractuale asumate și despre faptul că se va adresa instanței de judecată pentru încasarea forțată a datoriilor contractuale și a penalității în mărime de până la 2000 de lei pentru fiecare zi de întârziere pentru nerestituirea la timp a obiectului contractului.

Având în vedere prevederile pct. 10.4. din contractul de leasing, a precizat că la 29 decembrie 2016, pentru nerestituirea automobilului la timp, pârâtul este obligat să achite în folosul SA „MAIB - Leasing” penalitatea în sumă de 89955 de lei.

Iar reieșind din prevederile art. 572 alin. (2) Cod civil, pct. 17 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 17 noiembrie 2014, în cazul dat locatarul (pârâtul) nu a restituit automobilul până în prezent, prin urmare, SA „MAIB - Leasing” este în drept să calculeze și să solicite încasarea ratelor de leasing până la data restituirii automobilului de către pârât.

Având în vedere circumstanțele de fapt ale cauzei, corespunzător legislației civile a RM și în special, corespunzător clauzelor contractului de fidejusiune nr. FL3-2937 G din 11 august 2014, prin care Anatolie Botnaru și-a asumat responsabilitatea de a achita datoria în mod solidar cu pârâtul-debitor, conform contractului de leasing, SA „MAIB - Leasing” are dreptul de a cere stingerea atât a datoriei de bază, cât și a dobânzii legale de întârziere calculată din suma datorată pentru perioada de aflare în întârziere a pârâtului-debitor.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 14, 321, 512, 513, 514, 533, 535, 544, 546, 572, 579, 618, 634, 636, 923, 1146, 1156 Cod civil, art. 4, 5, 7, 12, 33¹, 38, 55, 56, 60, 62, 83, 87, 166, 167, 174-177 CPC, art. 10 alin. (2) lit. a), 12 alin. (1) lit. c), 13 alin. (3) lit. f) din Legea cu privire la leasing.

A solicitat admiterea acțiunii, revendicarea autoturismului de marca Mercedes GLK220 CDI4 MATIC, XXXXX înregistrat cu număr de înmatriculare XXXXX și transmiterea în posesie și folosință SA „MAIB - Leasing”, încasarea în beneficiul SA „MAIB - Leasing” din contul pârâtului a datoriei restante în sumă de 2071,53 de euro, a penalității în sumă de 89955 de lei și a cheltuielilor de judecare a pricinii, inclusiv echivalentul în lei moldovenești a taxei de stat în cuantum de 507,72 de euro și 2698,65 de lei.

Prin cererea de modificare a cuantumului pretențiilor, SA „MAIB - Leasing” a solicitat admiterea acesteia, revendicarea autoturismului de marca Mercedes GLK220 CDI4 MATIC, XXXXX înregistrat cu număr de înmatriculare XXXXX din posesia și folosința SRL „Cargoexpres - TIR” cu ulterioara transmitere în posesie și folosință SA „MAIB - Leasing”, încasarea în mod solidar din contul pârâților în beneficiul SA „MAIB - Leasing” a ratelor de leasing în sumă de 20508,8 de euro, a taxei de stat în sumă de 13420,73 de lei și a sumei de 9849,45 de lei.

Prin hotărârea din 3 august 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Central, a fost admisă acțiunea.

A fost revendicat din posesia și folosința SRL „Cargoexpres - TIR” autoturismul de marca Mercedes GLK220 CDI4 MATIC, XXXXX înregistrat cu număr de înmatriculare XXXXX cu transmiterea în posesia și folosința SA „MAIB - Leasing”.

A fost încasată de la SRL „Cargoexpres - TIR” și Anatolie Botnaru în mod solidar în beneficiul SA „MAIB - Leasing” suma de 20508,8 de euro în lei conform cursului valutar stabilit de BNM la data executării hotărârii cu titlu de rate de leasing neachitate, în mărime dublă, în baza contractului de leasing financiar nr. FL3-2937 din 11 august 2014 și contractului de fidejusiune nr. FL3-2937 G din 11 august 2014 și suma de 23270,18 de lei cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei – taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Cargoexpres - TIR” și Anatolie Botnaru și menținută hotărârea primei instanțe.

La 2 aprilie 2019, SRL „Cargoexpres - TIR” și Anatolie Botnaru, reprezentați de avocatul Victor Panțiru au declarat recurs împotriva deciziei din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate și pasibile de a fi casate integral în baza temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (2) lit. a), b), c) și alin. (4) CPC.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au constatat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar cele importante pentru soluționarea pricinii, pe care prima instanță și cea de apel le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, au încălcat prevederile art. 130 CPC, probele nefiind examinate în ansamblul și interconexiunea lor, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat eronat legea.

Hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel nu corespund normelor de drept material, instanțele au evaluat superficial materialele dosarului, nu au luat în considerație argumentele și probele prezentate, în rezultat concluziile primei instanțe și instanței de apel invocate în hotărâre nu corespund împrejurărilor reale ale cauzei.

A subliniat că pe parcursul desfășurării procesului judiciar au prezentat probe incontestabile care confirmă că acțiunile intimatului privind revendicarea bunului și încasarea ratelor de leasing și a cheltuielilor de judecată sunt neîntemeiate, fapt ce contravine Constituției, legislației în vigoare și prevederilor/jurisprudenței CtEDO.

Astfel, intimatul nu a prezentat nicio probă concludentă și nu a invocat nicio normă de drept care ar îndreptăți acțiunile sale, iar instanțele nici nu s-au expus asupra probelor prezentate de ei cu referire la obligația de 686955,33 de lei.

A precizat că prin scrisoarea din 9 februarie 2018 emisă de intimat se confirmă plata în avans de către ei a sumei de 40877,24 de euro.

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au constatat atât încasarea datoriei, cât și transmiterea din posesie a bunului.

De aici reiese că dâșșii își asumă obligație atât prin încasarea sumei de 20508,08 de euro, cât și costul autoturismului, ce constituie o executare dublă.

Au subliniat că la 3 august 2018, au depus o cerere privind acordarea posibilității de a-și expune poziția și reluarea dezbaterilor judiciare pe motiv că intimatul le datorează o sumă de 686955,33 de lei și anume, din acest considerent au avut o impresie greșită despre litigiu, or, cunoșteau despre faptul că au față de intimat o supraplată și au încrezut în aceea că interesele lor sunt reprezentate corect în fața instanței.

Instanțele nu s-au expus asupra circumstanțelor de drept și de fapt ale cauzei, nu și-au motivat hotărârile, doar s-au limitat la descrierea poziției intimatului și

cadrul legal aplicabil situației, motivul admiterii cererii nu a fost justificat nici de drept și nici de fapt, în acest sens fiind încălcat dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 din CEDO.

A remarcat că nu s-a ținut cont nici de prevederile art. 235 alin. (2) și 240 alin. (1), (3) CPC.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au lăsat fără examinare capetele de apel nu le-au analizat sub niciun aspect.

Dreptul de a fi auzit, prin urmare, a fost încălcat, or, dreptul în cauză include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse, ceea ce nu a fost îndeplinit de instanțele de judecată.

La 21 mai 2019, prin intermediul poștei electronice, SA „MAIB - Leasing” a depus referință la recursul declarat de SRL „Cargoexpres - TIR” și Anatolie Botnaru, solicitând considerarea acestuia inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 31 ianuarie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 155), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 2 aprilie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Cargoexpres - TIR” și Anatolie Botnaru, reprezentați de avocatul Victor Panțîru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de SRL „Cargoexpres - TIR” și Anatolie Botnaru, reprezentați de avocatul Victor Panțîru, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Cargoexpres - TIR” și Anatolie Botnaru, reprezentați de avocatul Victor Panțîru ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Cargoexpres - TIR” și Anatolie Botnaru, reprezentați de avocatul Victor Panțîru se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari